Česká geografická společnost, z. s.
Albertov 6
128 00 Praha 2
www.geography.cz

STANOVISKO ČESKÉ GEOGRAFICKÉ SPOLEČNOSTI

k záměrům na zrušení či omezení užívání mezinárodně standardizovaného krátkého názvu Czechia

Česká geografická společnost (ČGS) jako vědecké těleso sdružující odborníky v oblasti geografie, kartografie a demografie vyjadřuje zásadní znepokojení nad nedávnými vyjádřeními ministra zahraničních věcí ohledně záměru zrušit či administrativně omezit užívání mezinárodně standardizovaného krátkého geografického názvu naší země v angličtině: *Czechia*.

ČGS tímto vyjádřením přímo navazuje na své přelomové stanovisko z ledna 1998, ve kterém jednoznačně podpořila užívání jednoslovného geografického názvu *Česko* v češtině a *Czechia* v angličtině jako jeho odborně i jazykově správného ekvivalentu. ČGS tímto potvrzuje kontinuitu svého dlouhodobého vědeckého konsensu a odmítá jakékoliv snahy o zpochybňování či zrušení tohoto národně i mezinárodně standardizovaného krátkého názvu našeho státu. Jako odborná autorita považujeme za nutné upozornit na procesní, právní, odborná a hospodářská fakta, která tyto politické deklarace zcela opomíjejí:

1. Absence právní a procesní pravomoci Ministerstva zahraničních věcí

   Užívání a standardizace krátkého názvu státu není otázkou osobního vkusu ani svévolného rozhodnutí jednotlivých členů vlády. Ministerstvo zahraničních věcí není tvůrcem geografického názvosloví, ale pouze vykonávajícím orgánem a doručovatelem notifikací. Výběr a kodifikace geografických názvů podléhá zákonným postupům v gesci Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK) a jeho Názvoslovné komise podle zákona č. 200/1994 Sb. Žádný ministr nemá právní nárok ani mandát mezinárodně standardizovaný název státu jednostranně a svévolně zrušit.

2. Důkladná odborná a právní prověrka předcházející notifikaci v roce 2016

   Mezinárodní notifikaci názvu *Czechia* v databázích OSN v roce 2016 nezavedlo MZV impulsivně. Šlo o vyvrcholení procesu, kterému předcházela více než roční důkladná expertiza iniciovaná tehdejším ministrem Lubomírem Zaorálkem. Oficiální posudky Ústavu pro jazyk český AV ČR i předních právních odborníků jednoznačně potvrdily jazykovou správnost názvu *Czechia* i plnou právní legitimitu kroku. Teprve po potvrzení odborného konsenzu ze strany ČÚZK (jeho Názvoslovná komise pod hlavičkou Českého úřadu geodetického a kartografického název národně standardizovala již v roce 1993 na základě zákona č. 359/1992 Sb.) a po schválení nejvyššími ústavními činiteli a vládou ČR přistoupilo MZV k mezinárodnímu zápisu.

3. Absence precedentu v novodobé mezinárodní praxi

   V novodobé historii neexistuje jediný případ, kdy by stabilní demokratický stát bez změny státního zřízení, ústavního systému či územního rozsahu (jakým byla dekolonizace či rozpad soustátí) dobrovolně zrušil své mezinárodně standardizované krátké geografické jméno. Pokud by k takovému kroku Česko přistoupilo, stalo by se celosvětovým unikátem bez obdoby v praxi OSN, což by zásadním způsobem zpochybnilo koncepčnost, předvídatelnost a vážnost našeho státu na mezinárodní scéně.

Česká geografická společnost, z. s.
Albertov 6
128 00 Praha 2
www.geography.cz

4. Nenapravitelné hospodářské a reputační škody

Případné administrativní snahy o eliminaci názvu *Czechia* ze státní reprezentace představují přímé ohrožení zájmů České republiky:

- Ztráta mezinárodní důvěryhodnosti: Zpochybňování vlastního standardizovaného jména po letech úspěšné integrace do databází OSN, EU, Světové banky, OECD, NATO i globálních technologických platforem jako Google, Apple či Microsoft je neobhajitelné.
- Návrat k terminologickému chaosu: Nucený návrat výhradně k formálnímu označení Czech Republic v mezinárodním prostředí obnoví masivní zkracování na nespisovné výrazy typu *Czech*, *Czecho, Czech Rep.* či *CR*, které v zahraničí dlouhodobě poškozovaly rozpoznatelnost naší země.
- Zmaření investic: Odpis stovek milionů korun, které státní správa (CzechTourism, CzechInvest) i soukromý sektor (exportéři s označením Made in Czechia) v uplynulém desetiletí investovaly do budování srozumitelné národní značky.

Závěr a výzva

Česká geografická společnost vyzývá představitele vlády a Ministerstva zahraničních věcí, aby respektovali odborná fakta, platný právní stav a standardní postupy geografického názvosloví a platné výsledky národní i mezinárodní standardizace. Apelujeme na zachování kontinuity v prezentaci státu a udržení zavedené praxe obouúrovňového užívání jména naší vlasti: plného formálního/politického názvu (*Česká republika* / *Czech Republic*) i krátkého geografického názvu (*Česko* / *Czechia*).

V Praze dne 20. října 2026

Za Českou geografickou společnost:

doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D.
prezident České geografické společnosti, z. s.
na základě usnesení Hlavního výboru ČGS ze dne 19. října 2026